

kanalizasyon şebekesi yapım imalât bedeli *TL olarak hesaplanmış iken dosya kapsamında keşif sonucu düzenlenen ilk raporda * TL, 2. raporda ise * TL olarak hesaplanmıştır Mahkemece hükme esas alınan ilk bilirkişi raporunda kanalizasyon yapım bedeli *TL olarak belirlenmiş ise de raporda bilirkişi tarafından açıkça “tarafımca projelendirme, keşif ve metraj işlemlerinin yapılması mümkün değildir” şeklinde beyanda bulunduğu gibi, projelendirme, keşif ve

metraj işlemlerinin yapılmasının mümkün olmadığı ve * yılı yapımı bir projeden faydalandığı belirtilerek * yılı birim fiyatlarına göre değerlendirme yapıldığı ve bedel belirlendiği anlaşılmaktadır Hesaplamanın işin yapıldığı yıl serbest piyasa fiyatlarına göre yapılması zorunlu olduğu halde, hesaplama yöntemi bu yönde bir incelemeye dayanmayan, hesaplama yöntemi uygun olmayan ve çelişkiler içeren rapora göre karar verildiği açık olup Kanun maddesi uyarınca raporlar

arasındaki çelişkinin giderilmesi ve maddi gerçeğin açıklığa çıkarılması açısından dosyanın yeni bir bilirkişi heyetine tevdi edilmesi yerine çelişkili raporla karar verilmiş olması hatalı olup bozmayı gerektirmiş olması (Yargıtay K412)

15. Hukuk Dairesi

2019/3344 E. , 2020/346 K.

.

“İçtihat Metni”

Mahkemesi:... Bölge Adliye Mahkemesi 1. Hukuk Dairesi

Yukarıda tarih ve numarası yazılı olan Bölge Adliye Mahkemesi Hukuk Dairesi’nce verilen kararın temyizen tetkiki davalı ... İnş. Tur. Mad. Enerji Ürt. San. ve Tic .A.Ş. vekili tarafından istenmiş ve temyiz dilekçesinin süresi içinde verildiği anlaşılmış olmakla dosyadaki kağıtlar okundu gereği konuşulup düşünüldü:

K A R A R –

Dava, eser sözleşmesinden kaynaklanan alacak talebine ilişkindir. Davacı iş sahibi, davalı ise yüklenicidir. Davacı iş sahibi vekili, davalı ... İnş. Tur. Mad. Enerji Ürt. San. ve

Tic. A.Ş. tarafından inşaatına başlanılan... projesinin yapımı sırasında bir çok çevresel sorunlar çıkmış olduğunu, bu sorunların giderilmesi için davalı şirket ile birçok protokoller ve sözleşmeler yapıldığını, davalı şirketin bu sözleşme protokollerin gereklerini yerine getirmediğini, 2012 yılında davalı ... şirketinin bu işletmeyi diğer davalı ... A.Ş.'ye devrettiğini bu devirden sonra davalı ... şirketinin hiçbir taahhütünü yerine getirmediğini, davalı şirketlere ihtarname gönderildiğini ancak bir sonuç alınmadığını, 31.12.2010 tarihli sözleşmeye göre; ... kanalizasyon şebekesinin regülatör kısmından başlayıp ...'nün 200 metre ilerisine kadar yeterli büyüklükteki kanalizasyon boruları ile yapılması gerekmekte olduğunu, davalıya ait ağır yük araçlarınının geçişi sırasında tahrip edilen ... ile Meslek Lisesi arasındaki yola beton ve asfalt dökülmesinin gerekmekte olduğunu, ... Mahallesinde yeni köprü ile eski köprü arasındaki alana, regülatör kazısından çıkarılarak dökülen ve dere yatağında daralmaya ve tehlikeye neden olan hafriyatın kaldırılarak aynı güzergahta tahkimat duvarı yapılmasının gerekmekte olduğunu, bunlar yanında ...caddesi ile ... caddesindeki tahrip edilen yolların asfaltlanmasının gerekmekte olduğunu, davalı şirketlerin bahsi geçen taahhütlerin yerine getirilmesi konusunda işletmenin devri nedeni ile

müştereken ve müteselsilen sorumlu olduklarını, bu nedenlerle fazlaya dair hakları saklı kalmak üzere kanalizasyon şebekesi için 10.000,00 TL, köprü ve meslek lisesi arasındaki yol için 10.000,00 TL, dere yatağındaki hafriyatın kaldırılması için 10.000,00 TL fabrika caddesi ile anıt caddesi arasındaki yol için 10.000,00 TL'nin yasal faizi ile birlikte müvekkili belediye başkanlığına ödenmesine karar verilmesini talep ve dava etmiştir.

Davalı yüklenici ... İnş. Tur. Mad. Enerji Ürt. San. ve Tic. A.Ş. vekili; müvekkili şirket tarafından hafriyat işinin 5 seneyi aşkın süre önce tamamlandığını, bu süre zarfında ... çevresinde başkaca şirketler tarafından pek çok faaliyet yapıldığını, davacınının oluştuğunu iddia ettiği zararların bu

şirketler tarafından yapılmış olabileceğinin kuvvetle muhtemel olduğunu, bu nedenle davanın kendileri yönünden husumet yokluğu nedeni ile reddinin gerektiğini, hafriyat işinin 2009 yılında yapıldığı, projenin kabulünün ise 2010 yılında yapıldığı gözönünde bulundurulursa davanın zamanaşımı nedeni ile reddinin gerektiğini, ... caddesi ve ...caddesi yollarının müvekkili şirketin faaliyet alanı ile bir ilgisinin olmadığını, bu yolun başka şirketler tarafından kullanılarak tahrip edildiğini, iddia edildiği gibi Yeni köprü ve eski köprü arasına hafriyat dökülmediğini, ...köprüsü başlangıcından ...Meslek Lisesi'nin yol ayrımına kadar tahrip olduğu iddiasına gelince bahse konu yolda oluşan tahribatın müvekkili şirket tarafından özenle giderildiğini, bu nedenlerle davanın reddini savunmuştur.

Mahkemece davanın davalı ... İnş. Tur. Mad. Enerji Ürt. San. ve Tic. A.Ş. yönünden kısmen kabulüne, diğer davalı yönünden husumet yokluğu nedeniyle reddine karar verilmiş, verilen kararın davalı vekilince istinaf edilmesi üzerine ... Bölge Adliye Mahkemesi 1. Hukuk Dairesi'nin 19.10.2017 tarih 2017/122 Esas, 2017/752 Karar sayılı kararı ile davalı vekilinin istinaf başvurusunun 6100 sayılı HMK'nın 353/1-a-6 maddesi gereğince kabulü ile ilk derece mahkemesi kararının kaldırılmasına karar verilmiş, mahkemece yeniden yapılan yargılama sonucunda davanın davalı ... İnş. Tur. Mad. Enerji Ürt. San. ve Tic. A.Ş. yönünden kısmen kabulüne, diğer davalı yönünden husumet yokluğu nedeniyle reddine karar verilmiş, verilen karara karşı davalı ... İnş. Tur. Mad. Enerji Ürt. San. ve Tic. A.Ş. vekili istinaf talebinde bulunmuş, ... Bölge Adliye Mahkemesi 1. Hukuk Dairesi'nin 01.04.2019 tarih 2019/143 Esas, 2019/320 Karar sayılı kararı ile başvurunun esastan reddine karar verilmiş, verilen karar davalı ... İnş. Tur. Mad. Enerji Ürt. San. ve Tic. A.Ş. vekili tarafından yasal süresi içerisinde temyiz edilmiştir.

1-Dosyadaki yazılara, kararın dayandığı delillerle yasaya uygun gerektirici nedenlere ve özellikle HMK 355. maddedeki kamu düzenine aykırılık halleri resen gözetilmek üzere istinaf incelemesinin, istinaf dilekçesinde belirtilen sebeplerle

sınırlı olarak yapılacağı kuralına uygun biçimde inceleme yapıp bir isabetsizlik bulunmaksızın karar verilmiş olmasına, dava şartları, delillerin toplanması ve hukukun uygulanması bakımından da hükmün bozulmasını gerektirir bir neden bulunmamasına göre davalının sair temyiz itirazlarının reddi gerekmiştir.

2-Davalının diğer temyiz itirazlarına gelince, davacı tarafça yaptırılan tespit dosyasında alınan raporda; kanalizasyon şebekesi yapım imalât bedeli; 224.900,00 TL olarak hesaplanmış iken dosya kapsamında keşif sonucu düzenlenen ilk raporda 621.211,73 TL, 2. raporda ise 636.806,94 TL olarak hesaplanmıştır. Mahkemece hükmüne esas alınan 29.06.2015 tarihli ilk bilirkişi raporunda kanalizasyon yapım bedeli 621.211,00 TL olarak belirlenmiş ise de; raporda bilirkişi tarafından açıkça "tarafımca projelendirme, keşif ve metraj işlemlerinin yapılması mümkün değildir" şeklinde beyanda bulunulduğu gibi, projelendirme, keşif ve metraj işlemlerinin yapılmasının mümkün olmadığı ve 1993 yılı yapımı bir projeden faydalandığı belirtilerek 2015 yılı birim fiyatlarına göre değerlendirme yapıldığı ve bedel belirlendiği anlaşılmaktadır. Hesaplamanın işin yapıldığı yıl serbest piyasa fiyatlarına göre yapılması zorunlu olduğu halde, hesaplama yöntemi bu yönde bir incelemeye dayanmayan, hesaplama yöntemi uygun olmayan ve çelişkiler içeren rapora göre karar verildiği açık olup, 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 281/3. maddesi uyarınca raporlar arasındaki çelişkinin giderilmesi ve maddi gerçeğin açıklığa çıkarılması açısından dosyanın yeni bir bilirkişi heyetine tevdi edilmesi yerine çelişkili raporla karar verilmiş olması hatalı olup bozmayı gerektirmiştir.0 halde mahkemece yapılması gereken iş; 6100 sayılı HMK'nın 266 ve devamı madde hükümlerine uygun olarak seçilecek konusunda uzman bilirkişiler kurulunca inceleme yapılmak suretiyle bilirkişi heyetinden işin yapıldığı yıl piyasa rayiçlerine göre iş bedelini belirleyen, mahkemenin ve Yargıtay'ın denetimine elverişli rapor alınarak, raporlar arasındaki çelişkilerin giderilmesi suretiyle ve kazanılmış hak ilkeleri de gözetilerek hüküm kurmaktan ibaret olmalıdır.

SONUÇ: Yukarıda 1. bentte açıklanan nedenlerle davalının sair temyiz itirazlarının reddine, 2. bent uyarınca temyiz itirazlarının kabulüyle hükmün BOZULMASINA, ödenenden 5766 sayılı Kanun'un 11. maddesi ile yapılan değişiklik gereğince Harçlar Kanunu 42/2-d maddesi uyarınca alınması gereken 218,50 TL Yargıtay başvurma harcının mahsup edilerek, varsa fazla alınan temyiz harcının temyiz eden davalı ... İnş. Tur. Mad. Enerji Ürt. San. ve Tic. A.Ş.'ye iadesine, 6100 sayılı HMK 373. madde hükümleri gözetilerek dosyanın ilk derece mahkemesine, karardan bir örneğin ise Bölge Adliye Mahkemesi Hukuk Dairesi'ne gönderilmesine, 10.02.2020 gününde kesin olmak üzere oybirliğiyle karar verildi.